

høitærede Ministers Udtalelser, ville ganske vist komme under Overveielse i det Udvalg; som jeg forudsætter vil blive nedfat i Sagen, og jeg skal derfor ikke længere dvæle derpaa, men hvis jeg endnu det Dieblif tør opholde det ærede Thing, vil jeg tilsige en Bemærkning. Den ærede Taler (C. W. Nyholm); som havde Ordet før mig, forudsaa den Indvending mod Lovforslaget, at Dannelsen af saadanne Fri menigheder kunde virke skadeligt for den evangelisk-lutheriske Kirke. Jeg vil anføre en anden Indvending, som jeg forudsæer, nemlig den, at hvis vi nu vedtage dette Lovudkast, kunne vi være ganske sikre paa, at det ikke vil være længe, inden man kommer med større Forbringinger; hvad der her er givet, er kun Udgangspunktet; men snart vil der føles Trang til større Frihed; da kunne de videregaaende Forbringere, og vi kunne da til at see, hvilke Følger det har havt, at vi have vedtaget dette Lovforslag. Denne Indvending har, hvis den skulde fremkomme, ingen Betydning for mig, thi for det Første tror jeg ikke, man skal lægge saa megen Vægt paa Muligheden af saadanne større Forbringere; men selv om denne Mulighed skulde blive til Virkelighed, siger jeg, at vi ved en saadan Lov ikke gjøre Andet, end hvad vi have gjort i saa mangfoldige Forhold, hvor vi have løsnet Baaend, der ikke angik Kirken; og hvor vi have hørt det samme Raab, den samme Indvending: Gjør det ikke, thi der kommer da langt videregaaende Forbringere. Vi have et Værn at opstille derimod, og det er den lovgivende Magt, som, naar der kommer videregaaende Forbringere, hvorpaa man ikke kan gaae ind, siger Nei, dertil; men der er endnu en anden Maade, hvorpaa man kan bevare denne Indvending sin Betydning, og det er, at Kirkebestyrelsen, naar vi vedtage dette Lovforslag, kan tilvejebringe ganske anderledes grundige Forberedelser, der maae gaae forud, for at man kan bedømme, hvorledes det maatte have sig med en attraaet Udvidelse eller hderligere Udvikling af Loven. Den Indvending, jeg har forudsæet vilde komme, vil jeg forandre til et Argument. Jeg vil troe, at det Grundlag, hvorpaa Indvendingen hviler, er Frygten for videregaaende Forbringere; men jeg siger, — og jeg er overbevist om, at det

vil blive Tilfældet —, at, forkastet dette Lovforslag, ville netop de videregaaende Forbringere komme; thi dette Lovudkast, der saa fuldt fortjener den Nøds for Moderation, som den høitærede Minister gav det, er ganske vist fremgaaet af en Overenskomst; det vil sige, det er et Lovudkast, hvorigjennem de, der føle Trangen, have opoffret alt det, som det var dem muligt at offere af de tidligere stillede Forbringere om frie Præster og om absolut Ordination, uden Hensyn til, hvorvidt den Paa gjældende tidligere havde været kaldet til et Embede eller ei; Nægter man altsaa at give en saadan Lov, ligger det netop i de Interesjers Natur, hvorum der handles, at man da ikke slaaer sig til Ro og lader Sagen falde; men man vedbliver da, og kommer frem med de Forbringere af langt større Udstrækning, hvorpaa man tidligere har renonceret. Jeg skal slutte med en Udtalelse; og jeg vil sige, at i den ligger i grunden hele Indholdet af de Betragtninger, hvormed jeg har tilraadet det ærede Thing at gaae ind paa Lovudkastet; det er den, at Nægtelsen af Indbømmelser i den Retning, hvori Lovforslaget gaaer, vil være til Skade for Individet, til Skade for Kirken og til Skade for Staten.

Solstein: Naar den Bevægelse gjør sig stærkt gjældende i en vis Retning, saa er det mine Herrer, vistnok meget lettere at tage Ordet for Bevægelsen end at søge at imødegaae og fremhæve de Punkter, der kunne anføres imod den. Jeg befinder mig desværre ikke i det behagelige Tilfælde at kunne samstemme med de ærede Forslagsstillere, som have fremdraget det foreliggende Lovforslag. Jeg har, jeg tilstaaer det uforbeholdent, mange, ja næsten ubelukkende Betæneligheder; men jeg tror, idet jeg seer, hvorledes Stemningen lader til at gjøre sig gjældende her i Salen, at det er rigtigt, at disse Betæneligheder faa Ord saa snart som muligt ved Begyndelsen af Forhandlingerne, da der saa vil blive Leilighed for de ærede Medlemmer til at imødegaae dem. Jeg beklager, at jeg maa være uenig med det fremkomne Forslag, men jeg maa i endnu langt høiere Grad være uenig med den høitærede Cultusminister. At et Forslag som det foreliggende